

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.

ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Въ Тифлисѣ, въ Редак-
цію „Дროба“.

ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ. 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ. 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

დროება

გამოდის ყოველ-ღვთობაშაბათს ბარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრუქონზე რვა კაპ; გან-
ცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებ-
ზე.
თუ საქართველოში მოიხროს, რედაქცია განსწორებს
და შეამოწმებს დასაბეჭდად გაუზღავნილ წერილებს
დაუბეჭდველ წერილებს—რედაქცია ვერ დაუბრუნებს
ავტორს.
Объявленія изъ Россіи, Царства Польскаго и за
границы принимаются только въ цент. конторѣ
объявл. Л. Метцль, Москва, Петрова, № 6.

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპიკი.

შესანიშნავი მუსიკური კინოებისა.

პატივის ცემით ვაც-
ნობებ თბილისის საზო-
გადოებას, რომ ნოემბ-
რის 8-დამ მუდამ დღეს,
დილის 10 საათ . ს. ს. და
მოს 11-მდის გახსნილი
იქმნება სახელ-განთქმუ-
ლი სრულიად მეროპა-
ში და რუსეთში მინტე-
რის მუზეუმი. ჩემი მუ-
ზეუმი დიდად წინა დგას
და შეუდარებლად უკე-
თესია სხვა მუზეუმებზე,
რამოც მანახელნი დარ-
წმუნდებიან ადვილად.

მუზეუმში არის შემდე-
გი განყოფილებანი: I.
მენანიკური კაბინეტი და
თაფლის სანთლის ფი-
გურები. II. საუკეთე-
სო სურათები: შესანიშ-
ნავის ქალაქებისა და
უკანახკენლის რუს-მს-
მალის ომიანობისა.
III. დიდი კოლექ-
ცია ავტომატებისა, პა-
რიკის გამოფენაზე შე-
დენილნი, IV. ისპანის
ინკვიზიცია.

მოკლეს ხანში იქნება ახალი გამოფენა, ფასი შესვლისა დაკლებულია:
30 კ., ბავშვები 10 წლისა და სამხედრო მდებარის ჩინისანი იხდიან 15 კაპ.
იმელი მაქეს, პატივცემული საზოგადოება კეთილ-ინებებს მოზრდინებს ჩემს
მუზეუმში, ბალაინის პროსპექტზე, რაზგანი ფოსტის პირ-და-პირ. (2—2)

THEATRE GEORGIEN

(ci-devant Arzrouni)

Vendredi, 30 novembre,

Représentation extraordinaire
donnée par tous les artistes de la
TRUPE GEORGIENNE.

On peut se procurer des billets pour
cette représentation chez M. Richard,
Golovinsky prospect. (2—1)

შინაური პრონიკა

== ჩვენი გაზეთის მე-236 №-ში
დაბეჭდილი იყო პატარა შენიშნა
ანჩის-ხატის მახლობლად დაქცეულ
ძვირაცხროლის საყდრის გამო; შენიშნ-
ვაში მოხსენებული იყო, რომ ეს ეკ-
ლესია იყო მეტოქე მცხეთის მთავარ-
ებისკოპოსის ეკლესიისა ძველადგანვე;
სინოდალური კანტორის ჩინოვნიკმა
ს—მა ინებოა დანგრევა ეკლესიისა და
იმ ადგილზედ ააშენა თავლოა, მაგრამ

ბრძოლა იმ პირთან, რომელთა გულ-
ში დიდს ბოროტებას დაუბუდებია
საბრალო ქალის დასაღუბავად. რას
იფიქრებდა მტელლო, თუ ეს ბრძო-
ლა ყოველს ბარბაროსთან ბრძოლაზე
უმძიმეფარესი და უმწარესი იქმნე-
ბოდა!

შველა მეგობართა შორის მტელ-
ლოს ერთად ერთი ძასსიო ჰყავდა
უფრო მიჩნეული და პატივდებული.
იგი ჭლორენციელი ახალგაზდა მხე-
დარი იყო; იყო შემკული ყველა
თვისებებით, რომელნიც ყოველს ქალს
მეტად მოსწონს: მხიარულება, მარჯვე
კავალრობა, შეყვარება და მოყვარუ-
ლობა მის ხელად იყო. მისი სიმშვე-
ნიერე და მოხდენილი ლაპარაკი უმც-
რად იპარვიდენ ხოლმე ქალის გულს.
შველა ამ თვისებათა მექანიკა, მო-
გეხსენებთ, ყოველს ქმარს აღუძ-
რავს ეჭვიანობას, განსაკუთრებით ისეთს
კაცს, როგორც მტელლო იყო,
ხანში შესული, ახალგაზდა ქალზე
დაქორწინებული კაცი. მაგრამ მტელ-
ლოს გულში ჯერ ეჭვიანობას ადგი-
ლი არა ჰქონდა; მას ცილის წამება

ხალხი კი დღესაც ლოცულობს და
სანთელს ანთებს დაკვირვებით კა-
რებზედა.

ამ შენიშნვამ გამოიწვია ბ-ნის
ს—საკან „ქავეანის“ მე 250 №-ში
გულის მღელვარებისაგამო სიცრუით
სავეს ჰასუნი. ბ. ს—ი ვითომ გვა-
ტყუენებს და რაც ჩვენ არ გვითქვამს,
მის თქმასა გვწამებს, მერმე აღიარებს
თავს ნახევრად დანაშაულად და თან
თავს იმართლებს ს.—მე მომან-
დეს დანგრევა იმ დაძველებული,
უფარცხი (!) ეკლესიის შენობისაო,
რანედაც რამდენსამე წელს მიწერ-
მოწერა გამართული აყო მბ. ბუ-
ბერნატორისაგან, რომ უბედურება არა
მოხდეს-რაო. თავლის აშენება კი მიკ-
ვირს—ვისთვის იქნებოდა საჭირო,
რომ ჩვენ ცხენები არა გვყავსო. ნა-
საყდრალი ალაგი შემოზღუდულია
და მასწედ შენდება ბალი, რომელიც
სუფთად ინახებოა და იქ არავითარი
შენობა არ არისო.“

ჩვენ თვით მივედით ნასაყდრალ
ადგილზედ და ჩვენის თვლით ერთ-
ხელ-კიდე ვნახეთ: საკუთრად ეკლეს-
იის ნაალაგევზე, გალავანზე მი-
შენებულია ფიცრული: თავლოა, ბო-
სელი, გომი, საქონლის საბმელი,
(რაც გნებავთ დაარქვით), სადაც ბ.
ს—ეს ჰმზია მეწველი ძროხა. საკუთ-
რად ნასაყდრალზე ბალის ხსენება არც
კი არის. ბალავანი ძველივეა. უწ-
მიდესი სინოდის უქაზით 1863 წ.
აგვისტოს 10-დამ, ეკლესია მარ-
თალია უნდა დაშლილიყო, მაგ-
რამ ტრაპეზის ადგილზედ ან ნიში
და წერილმანობა ძლიერ ეგავრე-
ბოდა.

ძასსიოც მისი მარჯვენა ხელი იყო,
ერთი სიტყვით. როცა მტელლომ
დესდემონა შეიყვარა, ძასსიო გულ-
წრფელად და ძმურად ეხმარებო-
და, რაც კი შეეძლო და შეუამე-
ლობდა მათ შორის. მტელ-
ლო თვით გრძნობდა, რომ მანცა-
და-მანც ვერ იყო ტყბილი და ნაზი
ქალთა მოუბარი, ამის გამო დესდე-
მონასთან ხშირად ძასსიოს გაგზავნიდა
ხოლმე სასაუბროდ და საშუამავლოდ.
მტელლომ ამ გვარი გულ-უბრევი-
ლობა, რომ სთქვას კაცმა, უფრო
საქება-რია, ვიდრე საძაგებელი და ამი-
ტომაც დესდემონასაც ძლიერ უყვარ-
და ძასსიო, მაგრამ უყვარდა იმოდე-
ნად და იმ გვარად, როგორც ყოველს
პატიოსანს და სინილისიანს ქმრიანს
ქალს შეუძლიან გარეშე კაცის შეყვარ-
ება და პატივისცემა. ამიტომაც ქორ-
წინებას ძასსიოსა და ხსენებულ ცოლ-
ქმართა შორის დამოკიდებულება სრუ-
ლიად არ შეუცვლია, როგორც დეს-
დემონას, ისე მაგის ართობდა ძასსიოს

(ЧАСОВНЯ) უნდა აშენებულიყო, ან
ჯვარი დადგმულიყო და წმიდად შე-
ნახულიყო სრულიად ეკლესიის ეზო.
ამ უკანის შემდეგ გავიდა თითქმის
თორმეტ-ცამეტი წელიწადი და ეკლეს-
სია არ იქცეოდა. შემდეგ დაიქცა ეკ-
ლესია და მის ადგილზედ ძროხის და-
საბმელი ფიცრული თავლოა აიშენა!..

უკანის ძალით შეგვიძლიან მოვიტ-
ხოვოთ, რომ ხსენებულს ნასაყდრალ-
ზე აგებულ იქმნას ნიში ხატის დასას-
ვენებლად, მით უფრო, რომ საშუა-
ლებაც ადვილი მოსაპოვებელია, რად-
გან დღესაც აუარებელი მლოცველნი
მიდიან ყოველ შაბათობით და გა-
ლავნის ყრუ კარებზე ანთებენ წმი-
და სანთელს და ფულსაც სწირვენ.

== ბოლის მახრის მებატონეთ მი-
უკიათ ამიერ-ქავკასიის რკინის-გზის
გამგებლისათვის ქალაქი იმის შესა-
ხებ, რომ რკინის-გზის კამპანიამ გა-
მოიკვლიოს რკინის-გზის გაყვანის
საქმე ბორიდან სხინვალამდე და გა-
ნუცხადებიათ, რომ ჩვენის აზრით, ამ
მახრის მცხოვრებნი სიამოვნებით იკის-
რებდენ როგორც მიწის სამუშაოს
ლიანდაგის დასაყენად, ისე უფასოდ
დათმობას ამისათვის საჭირო ადგი-
ლისასაო.

== ჩვენ მოგვივიდა გაზეთში დასა-
ბეჭდად წერილი ვინმე ბუჯიაშვილი-
საგან, რომელიც მოგვითხრობს ვი-
დაც მატყუარა მხატვარის ტრუსოვის
ამბავს: ჩვენნი მამა-პაპანი—გვწერს
ბუჯიაშვილი—სცხოვრობდენ ლუშე-

წყლიანი ენა და ოხუნჯური მუსაი-
ფი. მთელი საღამოები მათთან ჩე-
ბოდა. დესდემონას ახლოც ისევე მოს-
წონდა ძასსიოს ოხუნჯობა და უბნო-
ბა, როგორც გათხოვებამდის.

მტელლომ ძასსიოს ლეიტენანტო-
ბა მისცა. მს თანამდებობა მათ
შორის სიახლოვეს კიდევ უფრო ამტ-
კიცებდა. ძასსიოს დაწინაურებამ გუ-
ლი მოუკლა ერთს მისს ამხანაგს,
იავოს, რომელსაც თავის თავი ძას-
სიოზე ღირსეულად მიიჩნდა. იგი ხში-
რად დასცინებდა ხოლმე ძასსიოს:
ძასსიო მხოლოდ დედა-კაცებში ენის
ქარტალისათვის და თრევისთვის გაუ-
ჩენია ღმერთსაო; სამხედრო საქმისა
მას იმოდენი გაეგება, რაოდენიც
მოტიტინე ყმაწვილ ქალებსაო. როცა
ძასსიომ იავოზე მომეტებული ღირსება
მიიღო, იავოს ყელში სისხლი მოაწვა
და მტელლოს შურით გული აემღე-
რა, რადგანაც ძასსიოს დაწინაურებას
მტელლოს აწერდა. მაგრამ ამას
გარდა, შურის მიზნით სხვაცა ჰქონდა
იავოს: მას შეეპარა გულში ერთი
სულელური და ცრუ აზრი: ეგონა,

«დროების» ჭეღვთონი, ნ.კ.მ. 27-ს

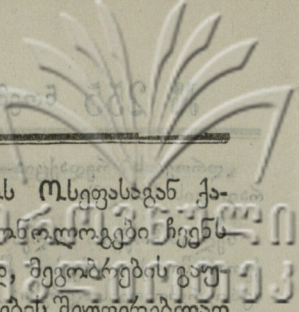
მტელლო

(შემდეგ*)

ამ გვარად, როცა ამ ძნელმა საქ-
მემ პირი წალმა იბრუნა, მტელლო
თურქებზე გასალაშქრებლად ამხედ-
რებას შეუდგა; ლაშქარს წასვლა მას
ქორწილში წასვლად მიიჩნდა, მაგრამ
დესდემონაც არ დარჩა შინ; იგიც
დიდი სიამოვნებით ემხადებოდა ბრძო-
ლის ველზე ქმრის გვერდში ამოსად-
გომად: ახალ დაქორწინებულთა მყუ-
დრო ოთახი ბრძოლის ველად ღია
კარავს ანაცვალეს.

მიდრე მტელლო ძვიპრის კუნძულ-
ზე ფეხს წესდგამდა, ამავეი მოვიდა,
რომ თურქთა ჭლოტი ზღვის გრი-
გალმა გაჰფანტა და ძვიპრს საშიშარი
ალარა აქვს-რაო. მტელლო დაშოშ-
მინდა, სული დაიღო და როგორ
იფიქრებდა, თუ აწ და მახლობელს
მერმისში მას მოელოდა საშინელი

(* იხილე „დროება“ № 252.

თის მანძილზე, სოფ. ზურთას და ჰქონდათ საკუთარი ეკლესია, რომელიც დროთა ვითარებისაგან დაირღვა. ჩვენ თანამოგვარეთა განვახლებთ ეს ეკლესია სოფლის დახმარებით და თითქმის სუყველაფერი მოვამზადებთ კანკელის მეტი. ძალაქში ვიპოვე ვილატ რუსი მხატვარი, გვარად ტრუსოვი შეეუყვითე კანკელი და შევეყარ კიდევ პირობით ოც-და-სამ თუმნად. შეიღ თუმნამდე წინდაწინვე წაიღო წერილ-წერილად, მაგრამ სამუშაო არა თუ ვაღებდ არ შემისრულა, თვითონაც გაქრა ძველის სადგომიდან და თუმცა ბევრი ვეძებე, ვეღარსად ვეღარ ვიპოვე.

პირველი იქნებოდა, ამბობს ბუჯიაშვილი, რომ საეკლესიო მხატვრების სახელები ერთხელვე ცნობილ იყვნენ და ისე არაფერი არ შეეძლო ხატვა ეკლესიისა, თუ ნება-რთვა არა აქვს ამისათვის აღებული და პლანი სასულიერო მთავრობისაგან არ არის დამტკიცებული.

ბუჯიაშვილი სთხოვს ყველას, ვისაც სამუშაო მიუტია ტრუსოვისათვის და ამ სამუშაოში ფული ერგება, დაუჭიროს შეიღი თუმანი და გადასცეს წერაკითხვის საზოგადოებას სკოლების სასარგებლოდ.

დასასრულ, ბუჯიაშვილი ამწყემსის რედაქციას სთხოვს, გადაბეჭდოს თავის გაზეთში ეს მისი წერილი.

ს.ს. პეტრე. უწყებების სიტყვით, ამ დღეებში დაუბრუნდნენ მინისტრების კომიტეტის დადგენილება იმის შესახებ, რომ ნატარაუსებისაგან აქტების შესრულება და დამტკიცება უძრავის ქონების დასაკუთრებისათვის უარსის და ბათუმის ოლქში მხალხად მათს შეიძლება, რომ საკუთრების უფლების საბუთი რუსულის კანონების წესით არის მოპოვებული. დაუდგენიათ აგრეთვე, რომ ის უძრავი ქონება,

რომ მაგ.ს მასი ცალი უყვარდა. თუმცა ეს ეჭვი სრულიად უსაფუძვლო იყო, მაგრამ იაგომ შეიძულა მტკლლო და შეიძულა ისე, რომ განიზა-ხა მეტის-მეტად საზარელი შურის ძიება: მას უნდოდა ერთად დაეღუბა მტკლლოც, ძასსიოც და მესდემონაც.

იაგო საშინელი მტკიერი რამ იყო. მას კარგად ჰქონდა გაცნობილი კაცის ხასიათი და ბუნება და იცოდა, რომ ყოველს ენებაზე უფრო კაცის მტკნურადი და შვეალბელი ეჭვიანობაა; იცოდა, რომ ამ ენებას შეუძლია საუკეთესო გულითადი მგვობრებში მტრად გადაჰკიდოს ერთმანეთს; ამითი უნდოდა ესარგებლნა ბოროტს იაგოსაც. მ.ს! რა საშინელი პლანი შეადგინა შურის სამიბლად! მტკლლოს ეჭვი აღებინა ძასსიოზე, ვითომ მესდემონას ჰყვარობსო და უნდოდა საქმე დუელზე მივარდნილიყო; თუ ასე მოხდებოდა, ან ერთი, ან მეორე ამ სოფელს გამოეთხოვებოდა და იაგოს მეტი არა უნდოდა-რა. იაგოსათვის განზრახვა და სიტყვა საქმე იყო:

რომელსედაც ვალა ირისება, ან შეიძლება გაყიდულ იქმნას საჯარო გასყიდვით, თუ ან მოსაკუთრეს, ან გიჩაას მქონეს, ან უკრავით საბუთი, შექნილია რუსულის კანონების წესითვე.

— ნოემბრის 23-ს აკურთხეს წმ. ნინოს საქალებო სასწავლებლის კმეცხია. გურთხევაზე დაესწრნ თ. დონდუგოვა-გოტსაკოვი მეუღლით, რომელსაც დიდი ღვაწლი მიუძღვის ამ სასწავლებლის წარმატების საქმეში.

— ასალი მოცილე ბაქოს ნათისა და ტეაბულის ქვა-ნასშირისა: სტამბოლის გაზეთები იწერებინ, რომ ქ. მუსულაშა სუთს ადგილს აღმოჩენილა დიდი წყაროები ნათისა, და აუარებელი მდინება ქვა-ნასშირისა.

— შვეიცარიის და ნორვეგიის მეფის შვილი, შვეიცარე ტახტისა, შინიტი ოსკარ-გუსტავ-ადოლფი მიემგზავრება აღმოსავლეთისკენ ამ მხრის შესასწავლებლად.

თეატრი

ჩვენის გაზეთის სათაურში დაბეჭდილმა ჭრანცუხულმა განცხადებამ ქართულს წარმოდგენაზედ იქნება მკითხველები გააცვიფროს და ამიტომ საჭიროდ ეხადით ეს გამოცანა აფუხსნათ მათ:

ჩვენს საზოგადოებაში აღძრულმა ინტერესმა ჩვენის ძველის ლიტერატურისადმი გამოიწვია ძველის წიგნების გამოცემა და სხვათა შორის რუსთაველის უკვდავის ქმნილებისაც. ამ გამოცემასთან ერთად ბ. ი. მეუნარგიამ განიზრახა „მეფუნის-ტყარისისა“ ჭრანცუხულს ენაზედ გადათარგმნა და ბ. მურიეს დახმარებით ეს მეტის-მეტად ძნელი საქმე დღეს შესრულდებულია. ამ გარემოებამ მოაკონა ჩვენს საზოგადოებას და განსაკუთრებით ჩვენს

იმ წამსვე შეუდგა განზრახულის განხორციელებას.

მენერალის მვიარზე მისვლამ და მტრის აღმამათებამა ისე გაახარა იქაური მცხოვრებლები, რომ მტკლლოს მოსვლის დღე იდღესასწაულეს, დიდი ღიზინი და სასიომალი გამართეს. შეველა ერთმანეთს ეპატივებოდა, ყველანი ერთმანეთს შეხაროდნენ, მაგრამ უმეტესად გენერალს და მისს მშვენიერს მეუღლეს, რომელთა სადღეგრძელოს დახარბებულეით ეწაფებოდნენ. ძასსიო ამ დღეს დარაჯაფიციკრად იყო დაყენებული და ნაბრძანები ჰქონდა გენერალისაგან ხალხათებისთვის მკაცრად ყური ეგდო, რომ არ დამთვრალიყვნენ, თორემ ცუდს რასმე ჩაიდნდნენ და ახალი ჯარის მოწვევა იქმნებოდა საჭირო, ხალხის მცხოვრებთ შეაწყებდა. ამ დღეს შეუდგა იაგო თავისი საზიზღარი აზრის საქმედ ქვეყას. მარხულობის დრო სწორედ სრულიად არ არის დღესაო, უთხრა იაგომ ძასსიოს, ღვინის დაღვევა მანც-და-მანც არაფერს წახადენსო. ძასსიო ჯერ არ დაეთანხმა,

სათეატრო დასს ის ღვაწლი, რა ღვაწლიც ჭრანცუხულმა მოგზაურებმა და ისტორიკოსებმა-ბროსემ, ლიუბუადე მონპერემ, ლენორმანმა, ბატერასმა და სხვათა დასდევს ჩვენს ლიტერატურასა და ისტორიის და მოიწადინა ამ ამავის გადახდა მკორედის სამსახურითაც არის. მა აი, პარასკევის წარმოდგენა ჩვენმა დასმა უძღვნა აქაურ ჭრანცუხულის კოლონიას და მათს საქველმოქმედო კომიტეტს, რომელიც თბილისშივე არსებობს. მოთავემ ამ კომიტეტისამ და აქაური კოლონიისამაც ბ. საფრანგეთის კონსულმა დიდის სიამოვნებით მიიღო ეს წინადადება. დასმა ისეთი პიესები ამოირჩია, რომელნიც ჩვენს სტუმრებს ცალკე ქართულ ცხოვრებას გააცნობენ, ცალკე უჩვენებენ იმის ნიმუშს, თუ როგორ თამაშობს დასი ჭრანცუხულის ენიდამევე გადმოღებულ პიესებს. პროგრამას ამ წარმოდგენისა მკითხველი ჩვენს გაზეთშივე წაიკითხავს.

გენერალისაგან არ არის დამტკიცებული.

ბ. სუნდუიანისა „დაქცეული მუჯახი“ და ერთ-მოქმედებიანი ვოლფერი „დატრიალდა ჰარაა“. ძამეღია ბ. სუნდუიანისა თუმცა ჩვენის ცხოვრებლამ ნამდვილად გარდმოღებული სურათია და მარჯვე სიტყვებითა და ჭრახებით სავსე, როგორც საზოგადოდ ყველა მისი პიესები, მაგრამ, სამწუხაროდ შინაარსით მეტად ღარიბია.

მაჭარი მსეფა კოტრდება ცალკე იმიტომ, რომ იმისი შინაურები ვერა გრძობენ მისს გაჭირებულს მდგომარეობას და განცხრომით ცხოვრებას არ იშლიან, ცალკე მისი ამხანაგის, მეორე ვაჭრის ცბიერებით. მთელი შინაარსი დამყარებულია ამ ამავზედ და მყურებელი იძულებულია მთელი სამი მოქმედების განმავლობაში წამ

მაგრამ რაკი ძლიერ ჩააცვიდა, ერთი სტაქანი დალია; უარი ევდარც მეორეზე სთქვა, მეორეს მესამეც მოჰყვა. მეჰყვა მას ძასიო სიმღერითა და საუბრით გართობილი და ისე დაითრო, რომ ენა შიშში აღაჩა ჰქანდა. ამ დროს უფრო-და-უფრო მოუირიდებლად დაიწყო ლაპარაკი მესდემონაზე, მისი სადღეგრძელოები გაახშირა, და უწყო ქება: ამბობდა რომ მასზე უკეთესი ქალი ქვეყანაზე არ მოიძებნებოდა. იაგომ უფრო-და-უფრო შეაპარაღეინო და იქამდის მიიყვანა, რომ გრძობდა დააკარგინა. აი, იაგოსათვის აჭიკრეს, ვითომ ძასსიო მისი მობეჭდარი იყო, შეაცდინა და ეს თავ-ბრუ დასხმული კაცი დუელში გააწვევინა. როცა ხმლები იშიმღეს, მათ შორის გამზავებლად ერთი აჭიკერი ჩამოვარდა, მაგრამ ძასსიომ თავი ვერ შეიმარა, მისწვდა თავის მოწინააღმდეგეს და დასტრა. ამის გამო ასტყდა საშინელი არეულობა. იაგო, თავი მიხვნი ამ საქმისა, ეხლა მოზავეს ტყაში გაეხვია და ვითომ ჩხუბის

და უწყომ მოისმინოს მსეფასაგან ქადგების მზავსი შინაგოგები ჩვენს დაცემულს დროზედ, შეგობრების გაუტანლობაზედ, შემღვინს შეუფერებლად ცხოვრებაზედ, — ერთის სიტყვით მსეფა არის ტიპი პესიმისტისა, რომლისათვის ხალხსაცა და ქვეყანასაც ბნელი ზეწარი გადაჰვარებია და არსაიღამ სიამოვნების სხივი არ გამოსტვირს. ძნელი იყო მდგომარეობა ბ. შიფანისა ამ როლში და თვისის თამაშობით უფრო კიდევ გააძნელა იგი. დასაწყისიდანვე, როდესაც მსეფას არა აქვს ისეთი მიზენი ქვეყნისადმი სამღურავისა, როგორც თანდათან მიეცემა შემდეგ ამხანაგის ღალატისა და მისის ქონების აწერისა, — მან ისეთს კილოზედ დაიწყო ლაპარაკი, რომ ამ კილოს მომატება თითქმის შეუძლებელი იყო. ამ გვარად პირველი სცენები მეტის-მეტად გაზვიადდნ და უკანასკნელთ კი ძალა აკლდათ და ამის გამო იმ შთაბეჭდილებას ვეღარა სტოვებდნ, რა შთაბეჭდილება უნდა დაეტოვებინათ. სხვა წარმომადგენელნი ყველანი თავ-თავიანთ ალაგას იყვნენ, მეტადრე ბ. აწყურელი, რომელმაც შეუღარებელის სინამდვილით წარმოდგინა გიჟ-მოზეს ტიპი. მს ტიპი ხელოვნებით არის ბ. სუნდუიანისაგან ცხოვრებლამ გადმოხატული და მოგვაგონებს იმ ზოგიერთა პირებს, რომელთაც გიჟის სახელი იმათი დამსახურეს, რომ მოუირიდებლივ ყველას პირში მართალს ეუბნებინ და აეკაცობას — აეკაცობას უძახინ და არა ჰკუთსა და მოხერხებას.

ხალხი წარმოდგენაზედ ბლომად დაესწრო და მეტის-მეტად კმაყოფილი დაიშალა ბ. შ. შიფანის ხელოვნური თამაშობის შემდეგ ვოდველში.

მოშლისათვის ზრუნავდა: ჰქრა საყვირის, დაარეკინა ციხის ზარი, ვითომ და აჭიკრეთა კინკლაობა ქალაქს დიდს უბედურებას უქალოდეს. ზარის ხმაზე გენერალს გამოეღვიძა, უცბად ტანთ ჩაიცივა, მოვარდა, სადაც არეულობის ხმა იყო და არეულობის მიხვნის გამოკითხვა დაუწყო ძასსიოს. გენერალის ხმაზე ძასსიო გონებას მოეგო, გაახსნდა, რაც ჩაიღინა, და, სირცხვილის გამო, ერთი სიტყვაც ვერ წარმოსთქვა თავის გასამართლებლად; მერმე იაგოს დაუწყო გამოკითხვა. იაგო ჯერ-ჯერობით შედგა, ვითომ არ უნდოდა ძასსიოს საქმის გამოამკარაება, მაგრამ მერმე სულ დაწვილებით უამბო გენერალს. შიფანში ისე მოახსენა გარემოება, თითქო ძასსიოს გამართლებას აპირებდა, მაგრამ შემდეგ ისეთი კილო მისცა მოხსენებას, რომ ძასსიო უფრო მაგრად გააბა მახეში. ამის გამო ძასსიო უფრო დამნაშავედ შერაცხა გენერალმა, როგორც დამცველმა მკაცრის სამხედრო დისციპლინისამ: ძასსიოს ლეიტენანტობა აშხადა და იაგოს ჩა-

პანკოვის ამი და პარზი.

(დასასრული*)

დაეკვირდეთ ქალაქის შინაგან მხარესაც, მის ცხოვრებას, მის საზოგადოებას. თელავის საზოგადოებას ანუ ინტელიგენციას შეადგენენ სამსახურის კაცნი, ანუ მოხელენი და ორიოდ ისრე მცხოვრები თავადიშვილი. ეს უკანასკნელნი მით განიჩხვიან სოფელ მემამულეთაგან, რომ მამული სოფელად აქეთ და თვითონ კი თელავში სცხოვრობენ მომეტებულიად თავიანთის სიამოვნებისათვის. რაც შეეხება მოხელეებს, მათი ტაბი მკითხველ საზოგადოებას მგონი კარგად აქვს წარმოდგენილი და გამოარკვეული; რომ მათ აქეთ თავიანთი პიროვნული სახე, თავიანთი მიმართულება, ფიზიონომია, ამასაც თქმა არ უნდა. მიტყვი მხოლოდ იმას, რომ თელაველი მოხელეები, გარდა ერთი ორისა, სულ ქართველები არიან და, მათი სიტყვით, ქართველობენ კიდევც, დიახ, ქართველობენ, მაგრამ მარტო ცარიელი ლიტანი სიტყვით. სიტყვა პასუხი დიად კარგი, ბრძნული, დარბაისლური აქეთ ხანდისხან შევერ-მეტყველური კიდევ და მითი აიხსნება, რომ ზოგიერთებს და მომეტებულად თელაველებს გულის სიწოდებით ჰსწამთ მათი მოღვაწეობა და სასარგებლო მოქმედება — თითქო ჰქუთ თვალში აქეთო, ჰგონიან, რომ დიდკაცებში დიდი ჰქუთ და ჰაზრები ჰხულობენ. ამის გამო იგინი (მოხელენი) თითქმის პირველ კაცებად, მესვეურებად ითვლებიან თელავის საზოგადოებისა: მაგრამ ხე თვისი ნაყოფით იცნობება. შეიძლება დიდი ნიჭისა და ენერჯის პატრონი იყვნენ იგინი, შეიძლება ღრმა იყოს იმათი აზრი, ძლიერი იყოს იმათი სიტყვა, შეიძლება კარგი იდეალები და მისწრაფებანი ჰქონ-

*) იხილეთ „დროება“ № 254.

ბარა. ამ გვარად პირველად იავომ მეტის-მეტად გაიმარჯვა: მან დაამცირა, მიწასთან გაასწორა თავისი ვითომ მეტოქე და მოწინააღმდეგე; გასვარა იგი, შეაძულა მტელლოს და მისი ადგილი თვით იგლო ხელში. მაგრამ ამ სახიფათო ღამეს მეორე, უფრო საშიში მახე უნდა დაეგო იავოსთვის. როცა გენერალი წავიდა, ძასსიო სრულიად გამოეფიხზლა, გონებაში ჩავარდა და მწარე სასოწარკვეთილებას მიცემული, იავოს შესიოდა: «დაეკარგე კეთილი სახელი და პატიოსნება; მე დღეს კაცი კი არა, პირუტყვზე უარესი ვარა» მწარე მოთქმით და ოხერით ელაპარაკებოდა იავოს. მართლაც მისი ახლანდელი მდგომარეობა თავში საცემი იყო. რა პირით შეეძლო გენერალისათვის ეთხოვნა უწინდელი ადგილი? რომ კიდევაც გაეხედა და ეთხოვა, ხომ გენერალი ასე ეტყოდა: «შენ ლოთი ხარ!» — ეს ფიქრი უწყლავდა მას გულსა და გონებას. მითომ იავოს ძლიერ აწუხებდა მისი ქირი და ამ გვარად ანუგეშებდა: «განა ესეთი საქმე სხვას

დეთ დახატული თავში, მაგრამ ეს ცხადია, რომ მომეტებული ნაწილი მათი მისცემია უაზრო და უმოქმედო ცხოვრებას, დასწაფებია კმაყოფილებას და ტკბილ სიამოვნებას. მართალია კაცს ორნაირი ცხოვრება უნდა: ხორციელი და გონებრივი, მაგრამ ჯერ პირველ ნაირი ცხოვრებისათვის ვიზრუნეთ; ეს არის: ჰამა, სმა, სიამოვნება და ძილი. სხედან თბილ ადგილებზედ, იღებენ თავიანთ სამყოფ გროშებს და ყოველ საქმეში ფრთხილად მოქმედობენ, რომ მყუდრო ცხოვრება არაფერ შეურყიოს. შექმნივენი ამ აზრით უსაქმობას, სიამოვნებას და შიგ ნიჭსაც ღუბავენ და ზოგიერთნი — ახალ-გაზღობასაც. შევლამ იცის, კაცი რომ შინ ფეხმოკცილი და გულხელ დაკრფილი დაჯდება, ჰამისა და ძილის მეტზედ აღარაფერზედ იზრუნებს, რასაკვირველია, მის სულსა და ხორცს ძალა თანდათან შემოაკლდება და ბოლოს სრულიადც შემოეღვება. ამათგან გამოკლებას უნდა შეადგენდენ მოზარდი ახალთაობის აღმზრდელნი. ღიად, სხვა სურათსა და მაგალითს წარმოგიდგენს მასწავლებელთა დასი, გარდა ზოგიერთა პირებისა. ამისთანა საზოგადოებაში, როგორც თელავშია, მათ, გარდა თავიანთ პირ-და-პირი მოვალეობისა, ბოძოლა და ჯაფა არ დაეღვათ; შევიწროებანი, ნაკლებულებანი და მოწინააღმდეგენი გარს ახვევიან, მაგრამ თავიანთს არ იშლიან, გულ-მხურვალედ ეკიდებიან სასარგებლო საქმეს და მახლობლებს კაცური ცხოვრების მაგალითს აძლევენ. შეგვიძლიან ვთქვათ, რომ თელავის გონებრივის ცხოვრების ძალას ესენი შეადგენენ; მაგრამ, სამწუხაროდ არ არის მათში კიდევ სასურველი ერთობა, თანხმობა და კავშირი. ეს პატარა ძალა მოქმედობს დაუღალავის შ. რ — შეილის მოთავეობით. ამ უკანას-

არ შემთხვევია! მანა ამისთანა განსაცდელში შენს მეტი არაფერ ჩავარდნილა? ბოროტს იავოს უნდოდა ამ ნუგეშის ცემითაც ესარგებლნა და აი, რა ურჩია საბრალო ძასსიოს; იცი, ძასსიო, თუ მართლს ვიტყვით, ჩვენი გენერალი ახლა წესდემონაა; მას შეუძლია მტელლოს ყველაფერი აქმნიეროს, მტელლოს გული მისს ხელშია და საითაც უნდა, იქით მიბარუნებს: დაწერილებით უამბე ყველაფერი შენი გარემოება და სთხოვე გენერალს შეგარიგოს. ხომ იცი, რა კეთილი ქალია წესდემონა: ის ეცდება, რაც შეიძლება აქვს და, აბა ნახავ, თუ შენსა და გენერალს შორის აღრინდული ურთიერთობა არ განახლდეს; მე მგონი, აღრინდელზე უფრო მტკიცე მეგობრული კავშირი დამყარდეს თქვენს შორის შემდეგ ამ უკმაყოფილებისა. მე მართლა, რომ მოხდენილი და სასარგებლო რჩევა იყო, რომ ბოროტს იავოს მისთვის ბოროტი განზრახვა საჩუქლად არ დაედო. მკითხ-

ვნილის წყალობით ენლა თელავი ლარბი არ არის საზოგადო დაწესებულებით. ეს მეოთხე წელიწადია, რაც შესდგა დამზოგველი საზოგადოება და გაიხსნა მისი საეკრო დუქანი, მას მოჰყვა შემნახველ-გამსესხებელი აშხანავობა, დაარსდა სამოქალაქო სასწავლებლის ლარბი მოსწავლეთა შემწე საზოგადოება, წლეულ გაიხსნა კიდევ საზოგადო წიგთ-საცავი. ამებზედ შემრე და ჯერ-ჯერობით კი მოველაპარაკებო მკითხველს ერთს საზოგადო სავანზედ, რომელიც წარმოგიდგენს მთელი თელავის საზოგადოების მეცადინეობის ნაყოფს: ეს განლაგეთ კლუბი. კლუბი დაარსებულია იმ აზრით, რომ თელავის საზოგადოებას შეაძლებინოს თავისუფალი დრო რიგინად, სასარგებლოდ და უკედ გაატაროს, ვიდრე მის დაარსებამდის აღარებდა, როგორც თხოულობს თვით წესდება ამ საზოგადოებისა, მაგრამ სარგებლობა კი არა, იმისი მსგავსიც არ არის რა. კლუბსაც თავისი სასარგებლო მხარე და მნიშვნელობა აქვს, ამას უაზრ ვერაფერა ჰყოფს, მაგრამ კარგს კარგი მოხმარება უნდა. ზავშეს რა ამოღებული ხმალი მივსცეთ, ხელებს დაიჭრის. ძარგი ეს გვიყო კლუბმა, რომ წინედ ბანქოს სათამაშოდ კერძო სახლებში იშვიათად იკრიბებოდნენ, რადგან შინაური გარემოება კერძო სახლისა ყოველთვის ხელს არ უწყობდა; ენლა კი დიდ ცოდვად მიანიათ, რომ ერთი ღამე დააკლან და ქალაქი არ ითამაშონ. რვა საათზედ დამხდარნი ბევრჯერ სამ საათზედ კიდევ გვიან იშლებიან. მართალია, ღამის პირველ საათის შემდეგ აღკრძალულია წესდებით თამაშობა და საზოგადოდ კლუბში დარჩენა და ჯარიმაც არის დადებული, მაგალ. თუ დანიშნულს ვადას ორი საათი გადააცილა ვინმემ, უნდა გადახდოს 28 მან., მაგრამ ვინ არის ხმის გამცემი, წესის

დამცველი. თვით კლუბის გამგენი ანუ უფროსნი არღვევენ წესებს და ჯარიმას ვინა გააწერს მათ? მკითხველნი მოსამართლენი, მართლმდებელნი და ბრალდებულნიც. მოიბოვებიან ზოგიერთა პირნი, რომელთაც საჭირო სავანად გარდაქმვით ჟურნალ-გაზეთების კითხვა, მაგრამ აქაც იგივე მებანქოები არ ასვენებენ და ხელს უშლიან. იმდენი გახლავან აქ ბანქოს მიმყოფნი, რომ ზალაში რომ ვერ ეტყვიან, საკითხე ოთანში ჩასხდებიან ნოლმე; ასტყდება მალა ხმით ლაპარაკი, აუღ-მაყლი, ვაი-ვაგლანი. წადი და იკითხე იქ ცოტათი მაინც გულ-დასახმობი რამ წერილი. ეს კიდევ არაფერი — ეს თაული და შექარია. ამ ბოლოს დროს კლუბი კინალამ სამუშაო-კრივო მოედნადაც არ გარდაიქვა, მაგრამ აქ შეედგებით თორემ კლუბის სკანდალების აღწერა შორს წაგვიყვანს ძლიერ.

ცელკრამები

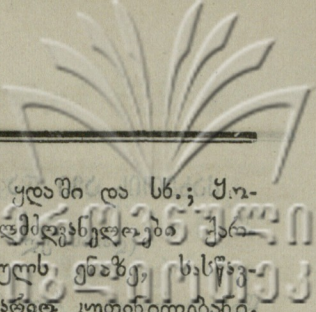
(„ხედილოეთის საგანტისა“)

ნოემბრის 24.

პეტრეპეტრი. „მმართველობის მოამბე“ გატეგორიულად უარ ჰყოფს „ზარიის“-ში დაბეჭდილს და სხვა გაზეთებისაგან გადაბეჭდილს კორესპონდენციას სლუცკიდან. კორესპონდენცია შეეხებოდა სლუცკის მაზრის დაწესებულების მოქმედებას 1883 წ. სამხედრო გადასახადის თაობაზედ და მოიხსენებდა, რომ იგი შესდგებოდა იმ გვარ ბოროტ-განმზრახველთაგან, რომელთაც აზრად ჰქონიათ სამხედრო გადასახადის ვალდებულთა ებრაელთა მოტყუება.

მოსკოში. გუმიდელს სხდომაზედ სკოპინის ბანკის საქმის შესა-

წერა აფიცრის შენანება და დანაშაული, უთხრა, რომ ძასსიო მაინც-დამაინც არ ყოფილა მეტის-მეტი დანაშავეო, ისეთი ბოროტ-მყოფელი, რომ ასე სასტიკად დისაჯოსო და თან დასძინა: რაო! შენ არ გნებავს გაანთვისუფლო მიხელ ძასსიო, რომელსაც ფეხის გადადგმაზე არ იშორებდი, როცა ჩემი სიყვარულის ხელში ჩავდებას აპირებდიო; შენ არ გინდა შეურიგდე მას, რომელიც გააფთრებული გესარჩლებოდა, როცა შენზე ტოტა რამ ძვირს განზრახ ვიტყუდი ხოლმე?! მანა ამ საქმისათვის მე ამოდენს შრომას და ხეწუნას უნდა ვეწეოდე! მე მგონი ეგ უმცირესი რამ თხოვნაა ჩემგან. არა, ეს თხოვნა სიყვარულის გამოსაცდელი თხოვნა არ გეგონოს, მერწმუნე, იმისთვის უფრო მიმიმე და ძნელად აღსასრულებელი რამ უნდა მეთხოვნა. რალა თქმა უნდა, რომ ამისთანა მთხოვნელს მტელლო უარს ვერ ეტყოდა: და შეპირდა, რომ იგი ძასსიოს გაბედნიერებს შერიგებით.

ხეზ რიგოვმა, როდესაც მას ჰკითხეს, დასაშავდ ადიარებს თუ არა თავსა, უპასუხა უოქმანობით: „ვაღვიარებ, ჰო, მაგრამ მხოლოდ ზოგიერთის მეხდის შესახებ“; დანარჩენნი ბრალდებულნი უარჰყოფდენ თავიანთ დანაშაულობას ბანკის კარგს მდგომარეობაზე დაბეჭდილის რეკლამების წაკითხვის შემდეგ, რომელნიც „საგუბერნიო უწყებებში“ იბეჭდებოდენ. თავს-მჯდომარემ ჰკითხა რიგოვს: „ასე განგებ რად ატყუებდა საზოგადოებას“. რიგოვმა სთქვა: „ენლა ადედებულნი ვარ, არ შემძლიან გიპასუხოთ“. მთავარნი ამანაგნი რიგოვისა, რედნევი და იკონიკოვი უცოდინრობით მართლედოდენ თავს, უვიცნი ვიუავით და ამის გამო ვაწერდით ხედს ქადადებს წაუკითხველად, ხოლო რიგვაში არ ვესწრობოდითო. მოწამემ — კონკურსის თავს-მჯდომარემ როდვიჩმა ჩვენების დროს სთქვა, რომ ფულის შეტანნი ბანკში სულ 6000-მდე არიანო და შეუტანიათ 11 1/2 მილიონიო. მათ შორის მომეტებული ნაწილი სამდედლონი, სამედრო პირნი და ჩინოვნიკები არიან და მასთან უვდებიან ქადაქ გარემე მცხოვრებნიო; რიგოვს მართებს ბანკისა 7 მილ. მან. და ბევრს სხვას მართებს 80—800 ათასამდე; მოწამეს აზრით, დიკვიდაციის შემდეგ კრედიტორები 18 კაპ. მომეტებულს ვერ მიიღებენ მანეთზედ; ხოლო უოველივე ქონება ქ. სკოპინისა რომ გაიყიდოს, 10 კაპ. კიდევ მოემატება ამ ფულსაო.

ლონდონი. ღორდების პადატამ მიიღო მესამედ წაკითხვის შემდეგ კანონი საარჩევნო ცვლილებისა; საზოგადოებათა პადატამ მეორედ წაკითხვის შემდეგ მიიღო კანონი ხელ-ახალის განაწილების შესახებ საარჩევნო უბანთა და თემთა.

პარიჟი. ხალხთა-შორებრივმა კომისიამ სუეზის არხისამ დაამტკიცა პროექტი სუეზის არხის გაგანიერებისა.

ბუხარესტი. სამინისტროს გადადგომის მიზეზი ის იყო, რომ საპარლამენტო არჩევნები ახალის საარჩევნო კანონით მოხდა, რის გამოც კაბინეტის შედგენაც ახალ საპარლამენტო უმრავლესობის შესაბამად უნდა მოხდეს.

ნოემბრის 25.

პეტერბურგი. სენატორი შამპინი დანიშნულია გამგებლოდ სამიჯნო ნაწილისა.

ლონდონი. კოროლევამ დაამტკიცა წესი საარჩევნო რეჟიმზე

ბისა. პარლამენტის კრებები შესწყდა თებერვლის 19-დე.

ნოემბრის 26-ს.

პეტერბურგი. „ს. პეტერბურგის უწყებანი“ იწერებიან, რომ მომავლის წლისათვის ბალტიის ქარხანა შეუდგება ჯავშნიანი გემის კეთებას, რომელიც უდიდესი იქნება უველა ჩვენს გემებზე და ემკნება იტალიანურს გემებს.

პარიჟი. გუბინ შეიკრიბა დიდხალი უსაქმოდ დარჩენილი მუშახალნი; კრებაზედ გაცხარებით ლაპარაკობდენ, მუშათა შორის შეტაკებანიც მოხდენ, მაგრამ გარედ ქუჩაში არავითარი უწყსოება არ ჩაუდენიათ.

განცხადებანი

ამ თვის 18-დამ „წერა-ითხვის საზოგადოების“

პანკალიარია.

ზადატანილ იქმნა ძველის საღომილამ ქუჩაში, მიხაილოვის ქუჩაზედ ბიორგი მართველი შეილის სახლებში. (3—2)

მ. გორკი.

ღვიწვე ღლეიღან საქმის წარმოება. შევლა მსურველთ ვაფუილი სწრაფად მიზანდაზედ ყოველს მათს მიწის ნაწარმოებს, პირუტყვს, საქონელს და მატყლს. მუყილი ყველა ნაირს სავაჭროს გამოგზავნილის სიებით, აგრეთვე გამოუწერო როგორც რუსეთილამ, ისრე სამხლერ გარეთილამ ყველანაირ სავაჭროს, მანეთში 20% წინ მარებით ბეთ ვასაგზანად ჭაბრიკის პატრონებთან, დანარჩენს ფულს მივიღებ საქონლის ჩაბარების დროს. მიღებთ იჯარით სახლების სამხატვროს (სამალიარო) საქმეს და შალერების ვაკერას შორის მაზრაში ყველგან, ამავე ნაირად სადაც რკინის გზაზედ მატარებელი ჩაუელის ერთ ვერსამდინ ბაქოლან შოთამდე და ბათუმამდე.

ინაგრის პირველს 1885 წელს ღვიწვებ ვასყიდვას პარტიობით და წვრილადც ზეთით ვალესილ კრაკებს, კისტებს, ყველა ნაირ ლაკს მოხარშულ ზეთს და მშრალი კრასკებისას. შასები წერილებთაც შეიღება ვაცნობო მუშტარს.

ძამისიას ავიღებ სავაჭროებისთვის 50 მანეთამდე, მანეთზედ 3 კაპ. 100 მანეთამდე მანეთზედ 2 კაპ. 500 მანეთამდინ — თითო კაპ. და ზემოდ ნაკლებს მორიგებისამებო. მივიღებ და ვავგზავნი ყოველგან საქონლებს ხარჯ ვარდა ფუთს ერთის კაპეის. ძამისით ფულიან პაკეტებს, წიგნებს ტელეგრამას, ვანცხადებას მივიღებ და ვავგზავნი კუთენილებისადმი უკამისიოდ; კირნახულებისთვის და სამალიარო წამლებისთვის იქნება ბინა.

თ. ბევთაბევრების შენობაში, შონგევის ეკლესიის ახლო და სამწერლო სახლი თ. ნიკოლოზ დიასამიძის შენობაში ღიდ სახემწიფო ქუჩაზედ.

(12—3) ზალო თუთაყვი

მ. ზილაქითა წიგნის ვალაზი

ქუთაისში

ატნობებს პატიცემულ საზოგადოებას, რომ მან საკუთრებად შეიძინა მთელი გამოცემა აკაკის განთქმული პოემის **თორნიკე მრისთამისა**, რომელიც ისყიდება მხოლოდ ამ მალაზიაში, ექვემდლიარი თითო მანეთად. იქვე ისყიდება ყველა ქართული გამოცემანი, სხვათა შორის: სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონი, ვას-რამიანის, თ. გ. ერასთავის თხზულებათა

კრება ჩინებულს ყდაში და სხ.; შოველ-გვარი სახელმწიფოებო ქართულს და რუსულს ენაზე, სასწავლო და საკანტელანო კუთენილებანი. ამავე მალაზიაში შეიძინა უფლება და შეუღდა გამოცემას ჩენი ორი ღიდი პოეტის **ილია ჭავჭავაძისა** და აკაკი წამრთლის თხზულებათა კრებისას. (10—7)

მეართავ

მოშლილ საკრავ მაშინებს ყოველ გვარის ჭაბრიკისას, ალექსანდროვის ბალის პირ-და-პირ, მირიმანოვის სახლებს ქვეით, არჯევანოის სახლებში, № 13. შესავალი ეზოზეა.

(3—3) მ. კინცელი.

მომზადება და ვასყიდვა ხსენებულის წასამელის წამლისა, რომელშიაც არა ვითარი კაცის ჯანისათვის მანებელი ნავთიერება არ ურევია, ნება — დართულია მოსკოვის საექიმო მმართველობისაგან საერთო სავაჭრო წესით.

„პარუნი“

წენი პერუენელ საბალზამო მცენარეთაგან, ღიდის ხნილამევე ყველა ქვეყნებში ცნობილი საშუალება.

ხშირის და ლამაზის წიგნის ვასაზრდელად.

წენი, რომელსაც ამზადებენ პერუენელ მცენარეთაგან, როგორც ვიცით, ზოგიერთა თმის საზრდელ და თმაზე წასამელ წამლების არეით, იღებთ შესანიშნავს თვისებას წვერის თმის ძირის გამაგრებისთვის და საკვირვლად სწრაფად ეხმარება მის ზრდას.

ეს საშუალება ისეთი ნამდვილი საშუალებაა,

რომ პერუინის ხმარებით თვით ახალ-გაზდა ემაწილებსაც კი რამდენსამე კვირის შემდეგ, ეზრდებათ მშვენიერი და ხშირი წვერი.

მრავალი საზადლობელი წერილები.

მოწამენ ვანსაცვიფრებელს მოქმედებას, ფასი უშუისა 1 მან. 50 კაპ. ზავანით ისყიდება რუსეთის ყველა საფთეკო მალაზიებში. შმთავრესი ღებო ამიერ — ძავსასიისათვის თბილისში საზოგადოება საფთეკო საქონელითა და მასალით ვაჭრობასა და მისი განყოფილება ბაქოში. II. 19,475.

(10—2)

რამაზა გუჩაილისა

საუკეთესო საშუალება აქამომდე ცნობილ საშუალებათა შორის.

შეცრად სწვეტავს ყოველ-გვარ შინაური მწერს, როგორც მაგ. შრიკინებს, პრუსაკებს, ბაღლინჯოებს, რწყილებს, ჯიანქველებს, ნამის ჭიებს და სხვ.

იგი მოქმედობს უცნრად,

არ შეიცავს არავითარ კაცის ჯანისათვის მანებელს ნიეთიერებას. რომ არავინ არ მოახერხოს თვად მიითვისოს ამ წამლის გამოგონება, ვთხოვთ მიაქციოთ ყურადღება გამოგონის ხელის-მოწერას, რომელიც ამ „რამაზა გუჩაისის“ ყველა კოლოფზეა.

ფასი კოლოფისა 75 კაპ. და 40 კაპ.

ისყიდება ყველა რუსეთის საუკეთესო მალაზიებში. შმთავრესი ღებო ამიერ — ძავსასიისათვის არის თბილისში „ძავსასიის საზოგადოება საფთეკო საქონლით ვაჭრობასა და მისი განყოფილებაში ბაქოს. II. 19,485

(25—2)